

МІЖНАРОДНИЙ СОРАБІСТИЧНИЙ СЕМІНАР
“СОРАБІСТИКА: СУЧАСНІСТЬ І ПЕРСПЕКТИВИ”
(ДО 90-ЛІТТЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ К.ТРОФИМОВИЧА)
(Львів, 4–6 жовтня 2013 р.)

Кафедра слов'янської філології Львівського національного університету імені Івана Франка має свої сорабістичні традиції, які підтримуються вже багато десятиліть. До кола наукових інтересів сорабістів кафедри входять питання лужицько-українських наукових та культурних зв'язків, становлення та розвитку лужицьких мов, лужицької фразеології та термінології, історії лужицької літератури. Для підтримки цих традицій у жовтні 2013 р. кафедра слов'янської філології Львівського національного університету імені Івана Франка та Сербський інститут м. Будишин (ФРН) спільно провели черговий сорабістичний семінар, на який традиційно збираються українські та зарубіжні дослідники мови, літератури та культури серболужичан. Чотирнадцятий сорабістичний семінар у Львові було вирішено присвятити пам'яті К.К.Трофимовича – видатного славіста, автора низки фундаментальних праць з лужицького мовознавства та лужицької культури. Доповіді про наукову та просвітницьку діяльність К.Трофимовича виголосили професор кафедри слов'янської філології **Людмила Васильєва** та професор кафедри теорії літератури **Михайло Гнатюк**. Знаменно, що ці доповіді містили не лише підсумок наукової діяльності видатного славіста, а й спогади про К.Трофимовича як про людину, адже серед доповідачів було чимало учнів професора.

Цього разу до участі у семінарі зголосилося 25 доповідачів з Лужиці (міст Будишин та Хошебуз у Верхній та Нижній Лужицях), Польщі (Вроцлав, Познань, Щецин, Варшава, Гданськ), Росії (Москва) та з України (Вінниця, Львів), які мали намір поділитися результатами своєї наукової діяльності з колегами-сорабістами у галузі мовознавства, літературознавства та культурології. На жаль, з різних причин не всі заявлені учасники змогли приїхати до Львова – лише 21 особа взяла участь у роботі конференції.

У мовознавчих темах, заявлених у програмі семінару, велику увагу було приділено проблемам білінгвізму у сучасній Лужиці, паралельному існуванню та функціонуванню на одній території лужицької та німецької мов, актуальним аспектам лужицько-німецької двомовності в останні десятиліття. Зокрема, доктор **Яна Шолчіна** розповіла про проект “Witaj” (“Вітай”), спрямований як на збереження стабільної кількості носіїв лужицької мови, так і на популяризацію її у Німеччині загалом. У розвідці Я.Шолчіної наведені статистичні дані і зроблено прогноз стосовно перспектив подальшого розвитку проекту. Особливостям сучасного функціонування нижньолужицької мови в умовах актуальної політики землі Бранденбург у Німеччині було присвячено доповідь **Ангели Шурманової**. Проблеми лужицьких мов як мов національних меншин розкрито у дослідженні **Сергія Скорвіда**, яке в багатьох аспектах тематично споріднене з попереднім. Лужицько-німецька двомовність віддзеркалена і в деяких літературознавчих рефератах, зокрема директора Сербського інституту доктора **Дитріха Шольце-Шолти**.

Серед інших мовознавчих сорабістичних проблем, яких торкнулися на семінарі, були лужицький словотвір (доповіді **Тадеуша Левашкевича** та **Малгожати Мілевсь-**

кої-Ставяни), лужицька лексикографія (**Рената Бура**), міжмовні культурно-історичні паралелі (Олександр Шапіро), мовна картина світу лужичан (**Олександр Моторний**).

Тематика літературознавчих наукових виступів торкалася як класиків лужицької літератури (доповідь **Григора Мовчанюка** про Я.Скалу), так і творчості сучасних письменників (доповідь **Дітріха Шольце-Шолти** про Ю.Брезана), лужицько-українських літературних зв'язків (**Володимир Моторний, Надія Лобур, Ярослав Гарасим**), проблемам перекладу лужицької літератури на українську мову (**Ольга Кравець**).

Велика частина виступів була присвячена культурі лужичан, а саме діяльності лужицьких товариств у самій Лужиці та поза її межами (**Петр Шурман, Андрій Моторний**), загальним підходам до вивчення культури лужицьких сербів (**Елка Чернокожева**), сорабістичній проблематиці у іноземних наукових виданнях (**Ельжбета Вроцлавська**), інтересу до сорабістичної проблематики європейських вчених (**Ярема Кравець, Оксана Лазор**), зв'язкам лужичан з іншими слов'янськими народами (**Алла Татаренко**), українсько-лужицьким культурним та науковим взаєминам (**Володимир Моторний, Надія Лобур**), впливу політики ФРН на ситуацію у Лужиці (**Малгожата Мечковська, Олексій Проневич**) та серболужицькій етнографії (**Ева Сятковська**).

Матеріали доповідей публікуються як статті, огляди та повідомлення у тематичному збірнику "Питання сорабістики".

Олександр МОТОРНИЙ